
ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2024)0016

Förstärkning av Moldaviens motståndskraft mot rysk inblandning inför det kommande presidentvalet och en konstitutionell folkomröstning om EU-medlemskap

Europaparlamentets resolution av den 9 oktober 2024 om förstärkning av Moldaviens motståndskraft mot rysk inblandning inför det kommande presidentvalet och en konstitutionell folkomröstning om EU-medlemskap (2024/2821(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Republiken Moldavien,
- med beaktande av associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan¹, vilket inkluderar ett djupgående och omfattande frihandelsområde,
- med beaktande av Republiken Moldaviens ansökan om EU-medlemskap av den 3 mars 2022 och Europeiska rådets efterföljande beviljande av status som kandidatland den 23 juni 2022,
- med beaktande av att en första regeringskonferens om Moldaviens anslutning till EU sammankallades i juni 2024,
- med beaktande av artiklarna 2 och 49 i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av det gemensamma uttalandet av den 13 juni 2024 från Förenta staterna, Kanada och Förenade kungariket om Rysslands omstörtande verksamhet och valinblandning riktade mot Moldavien,
- med beaktande av artikel 136.2 och 136.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Den 20 oktober 2024 planerar Moldavien att hålla presidentval och en konstitutionell folkomröstning om EU-integration, mitt i pågående ryska påverkansoperationer och försök att destabilisera den politiska situationen och valprocessen i landet.
  - B. Ryssland har genom ekonomisk utpressning, provokationer, desinformation, olaglig finansiering av politiska partier, cyberattacker och andra hybridmetoder försökt

---

¹ EUT L 260, 30.8.2014, s. 4.

undergräva Moldaviens stabilitet, suveränitet, konstitutionella ordning och demokratiska institutioner. Syftet med Rysslands omstörtande verksamhet i Moldavien är att undergräva allmänhetens stöd för den väg mot Europa som Moldaviens folk har valt, och att destabilisera. Tänkbara aktiva åtgärder är bland annat att etablera och främja frontorganisationer maskerade som icke-statliga organisationer och ”kulturcentrum”, sprida desinformation online och offline, etablera starka proryska politiska kretsar och samhällsgrupper och åter göra Moldavien beroende av ryska kolväteprodukter.

- C. Under 2023 införde EU sanktioner mot centrala moldaviska oligarker och proryska aktörer, såsom Ilan Șor, Vladimir Plahotniuc, Igor Ceaika, Gheorghe Cavaliuc och Marina Tauber, på grundval av ett nyligen inrättat system för sanktioner mot personer som är ansvariga för åtgärder som syftar till att destabilisera, undergräva eller hota Moldaviens suveränitet och oberoende. Enligt uppgift har Ilan Șors allierade aktivt rekryterat och gett logistiskt stöd och ekonomisk ersättning till enskilda personer för att ansluta sig till deras protester. Den 3 oktober 2024 avslöjades ett storskaligt valfusk som finansierats av den proryska oligarken Ilan Șor och som bestått i att över 15 miljoner USD i september 2024 överförts till över 130 000 moldaviska medborgare i detta val som var inblandade i detta röstköpssystem. Två nära allierade till Ilan Șor – parlamentsledamot Marina Tauber och Gagauziens guvernör (başkan) Evghenia Guțul – träffade den 18 september 2024 talespersonen för det ryska utrikesministeriet, Marija Zacharova, och lämnade därefter ut falsk information om EU och Moldaviens framtid i EU.
- D. Ett av de verktyg som används av den ryska staten är det statligt finansierade kanalen RT (tidigare Russia Today), som utöver sin medieverksamhet aktivt deltar i cyberoperationer, dolt inflytande, militär upphandling och informationskrigföring i olika regioner. I juni 2024 avslöjade USA tillsammans med Storbritannien och Kanada att Ryssland genom omstörtande verksamhet och valinblandning försöker påverka utvecklingen i Republiken Moldavien.
- E. I september 2024 införde USA sanktioner mot tre enheter och två personer för deras inblandning i Rysslands destabiliserande agerande utanför landet, bland annat i Moldavien. Detta agerande i det fördolda handlar bland annat om att personal på RT gett direkt hjälp till den moldaviske oligarken Ilan Șor, som håller sig undan rättsvisan och låg bakom bankbedrägeriskandalen 2014, då 1 miljard USD försvann. Enligt det amerikanska utrikesministeriet har RT och dess anställda, däribland chefredaktören Margarita Simonjan, direkt samarbetat med Kreml för att stödja den ryska regeringens försök att påverka det moldaviska presidentvalet i oktober 2024, med det uppenbara syftet att uppvigla till oroligheter i Republiken Moldavien.
- F. Republiken Moldaviens säkerhets- och underrättelsetjänst har rapporterat en aldrig tidigare skådad intensitet i Rysslands åtgärder för att förankra Moldavien i dess inflytelsesfär. Detta hybridhot riktar sig mot demokratiska processer och undergräver den europeiska integrationen genom att förstärka radikala separatistiska tendenser i landets södra delar, särskilt i Gagauzien (UTAG), använda propaganda, manipulera informationsutrymmet, blanda sig i valprocessen och genomföra omstörtande operationer. Moldaviens nationella säkerhetstjänst har uppgett att Ryssland finansierar ”nej”-kampanjen, med omkring 100 miljoner EUR till proryska politiska grupper, och sprider desinformation på sociala medier för att så tvivel om valprocessens legitimitet. Under 2023 rapporterade Ukrainas underrättelsetjänst att de hade avlyssnat en plan från

Rysslands sida om att genomföra en kupp och störta Moldaviens president Maia Sandu.

- G. Republiken Moldavien har vidtagit åtgärder för att bekämpa rysk inblandning, bland annat genom att förbjuda proryska politiska partier som agerar utanför lagens gränser, införa sanktioner mot oligarker, stoppa medieföretag som sprider desinformation och utöka tullkontrollerna. Moldaviens uppdaterade nationella säkerhetsstrategi pekar ut Ryssland som ansvarig för desinformationskampanjer och andra hybridattacker.
- H. Rysslands oprovocerade, orättfärdiga och olagliga anfallskrig mot Ukraina påverkar i hög grad den regionala säkerheten och stabiliteten, äventyrar Republiken Moldaviens makroekonomiska situation och finansiella stabilitet, dess demokratiska utveckling och sociala sammanhållning, och ökar samtidigt förekomsten och omfattningen av fattigdom, inflation och utvandring ytterligare. Ryssland, i samarbete med lokala ryskstödda aktörer, förstärker och utnyttjar den utbredda ekonomiska, geopolitiska och säkerhetsrelaterade osäkerheten som följer av detta i syfte att undergräva den moldaviska regeringens proeuropeiska politik och främja motståndet mot denna.
- I. Trots de dramatiska effekter som kriget mot Ukraina och dessa destabiliseringsförsök fått Moldavien lyckats att avsevärt befästa sin demokrati, fortsätta sin reformbana och utveckla sina förbindelser med EU. Förbättringarna av landets demokratiska system har syns i flera internationella index där landet rankas allt högre. Den moldaviska regeringens förbättrade genomförande av nuvarande avtal visar på dess engagemang för närmare samarbete med och integrering i EU.
- J. Republiken Moldavien är en nära och uppskattad partner till EU. Landets ansökan om EU-medlemskap, och Europeiska rådets beslut att bevilja Moldavien status som kandidatland under förutsättning att nio steg tas, visar på en stark gemensam ambition om snabb EU-integrering. Genom associeringsavtalet och det djupgående och omfattande frihandelsområdet, som trädde i kraft 2016, har EU och Moldavien åtagit sig att främja politisk associering och uppnå ekonomisk integration.
- K. Den 3 mars 2022 ansökte Republiken Moldavien om EU-medlemskap, och den 23 juni 2022 beviljades statusen som kandidatland genom enhälligt godkännande av samtliga 27 EU-medlemsstater. EU inledde anslutningsförhandlingar med Moldavien under den första anslutningskonferensen på ministernivå, som hölls i Luxemburg den 25 juni 2024, efter Europeiska rådets beslut av den 14–15 december 2023 om att inleda anslutningsförhandlingar med Moldavien och rådets godkännande av förhandlingsramen för dessa förhandlingar den 21 juni 2024. EU-anslutning är alltså en meritbaserad process som kräver att EU:s medlemskapskriterier är uppfyllda.
- L. Varje suverän stat har den inneboende rätten att försvara sig och investera i sin försvars- och motståndskapacitet, och sådana åtgärder är förenliga med Republiken Moldaviens status som neutral stat.
- M. Rådet har antagit stödåtgärder för 137 miljoner EUR till förmån för Republiken Moldaviens väpnade styrkor inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten sedan 2021.
- N. Den 24 april 2023 inrättades EU:s partnerskapsuppdrag i Republiken Moldavien (EUPM Moldavien) inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, i syfte att öka säkerhetssektorns motståndskraft när det gäller krishantering och hybridhot samt motverka utländsk informationsmanipulering och inblandning. Den 21

maj 2024 blev Moldavien det första land som undertecknade ett säkerhets- och försvarspartnerskap med EU, vilket kommer att bidra till ett stärkt säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete mellan EU och Moldavien.

- O. Enligt flera rapporter har många präster från Moldavisk-ortodoxa kyrkan av Chişinău och hela Moldavien rest till Ryssland, där de mottog pengar för att använda dem i valkampanjen i Moldavien.
1. Europaparlamentet uttrycker sin solidaritet med Republiken Moldaviens folk och upprepar sitt orubbliga stöd för Republiken Moldaviens oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser.
  2. Europaparlamentet fördömer skarpt Ryska federationens, proryska oligarkers och rysksponsrade lokala aktörers upptrappning av illasinnad verksamhet, inblandning och hybridverksamhet som syftar till att undergräva Republiken Moldaviens valprocesser, säkerhet, suveränitet och demokratiska grundvalar, främja splittringar i det moldaviska samhället och försvaga landets proeuropeiska bana inför det kommande presidentvalet och den konstitutionella folkomröstningen om EU-integration.
  3. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till de ryska myndigheterna att respektera Republiken Moldaviens oberoende, suveränitet och territoriella integritet och att upphöra med sina provokationer och försök att destabilisera landet och undergräva dess konstitutionella ordning och demokratiska institutioner. Parlamentet upprepar sin uppmaning till Ryssland att dra tillbaka sina militära styrkor och sin militära utrustning från Republiken Moldaviens territorium, att säkerställa fullständig förstörelse av all ammunition och utrustning i Cobasna-depån under internationell tillsyn och att stödja en fredlig lösning på konflikten i Transnistrien, i linje med principerna i internationell rätt och förklaringen från toppmötet i Istanbul från Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa 1999.
  4. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att säkerställa att Moldavien får allt det stöd som krävs för att stärka landets institutionella mekanismer och dess förmåga att reagera på hybridhot. Parlamentet efterlyser ökat EU-stöd till Moldavien för att motverka desinformation, hybridhot och cyberattacker. Parlamentet understryker att detta bör innefatta en ökning av Moldaviens kapacitet att bekämpa desinformation, stärka sin cybersäkerhetsinfrastruktur och öka motståndskraften mot extern illasinnad påverkan. Parlamentet betonar den särskilda vikten av att motverka falska ryska narrativ, samtidigt som man betonar hur skadlig denna inblandning är för Moldavien, och hur dessa narrativ används för att rättfärdiga Rysslands anfallskrig mot Ukraina.
  5. Europaparlamentet uppmanar rådet att anta ytterligare riktade sanktioner mot personer och enheter som gjort sig skyldiga till att stödja eller genomföra åtgärder som undergräver eller hotar Republiken Moldaviens suveränitet och oberoende samt landets demokrati, stabilitet och säkerhet och rättsstatens principer. Parlamentet uppmanar EU och de nationella myndigheterna att se till att dessa sanktioner genomförs på vederbörligt sätt. Parlamentet upprepar sin uppmaning till de stater och territorier som tagit emot Ilan Şor, Vladimir Plahotniuc och andra personer som är efterlysta i Moldavien att utlämna dem.
  6. Europaparlamentet framhåller den viktiga roll som EUPM Moldavien spelar. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att säkerställa att EUPM Moldavien

presterar efter bästa förmåga, utvärderar framsteg och vid behov anpassar sin verksamhet för att göra den så effektiv som möjligt, och föreslår samtidigt att uppdragets mandat förlängs till efter maj 2025, och att dess räckvidd och att resurser utökas ytterligare. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att öka sitt stöd för Moldaviens centrum för strategisk kommunikation och bekämpning av desinformation. Parlamentet uppmanar kommissionen att rapportera om resultaten av EU:s stödpaket till Moldavien från juni 2023, särskilt det uttalade målet att motverka utländsk informationsmanipulering och inblandning och bygga upp kapaciteten för oberoende medier, det civila samhället och ungdomar.

7. Europaparlamentet lovordar Republiken Moldaviens orubbliga stöd till Ukraina sedan Rysslands anfallskrig inleddes. Parlamentet berömmar Republiken Moldavien för att hittills under kriget ha tagit emot 1,5 miljoner ukrainska flyktingar, varav uppskattningsvis 125 000 finns kvar i landet. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att säkerställa fortsatt stöd till Moldavien och dess befolkning när det gäller att hantera de utmaningar som landet står inför till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, inbegripet ett stort antal flyktingar, inflation, hot mot landets energiförsörjning och kränkningar av landets luftrum.
8. Europaparlamentet bekräftar att det stöder Republiken Moldaviens framtida medlemskap i EU. Parlamentet anser att landets medlemskap i EU skulle utgöra en ömsesidigt gynnsam investering i ett enat och starkt Europa. Parlamentet välkomnar det utbredda stödet i Moldavien för landets europeiska integration. Parlamentet betonar att Moldaviens europeiska integration inte bara utgör en väg mot ökat ekonomiskt välstånd utan också en garanti för politisk stabilitet och säkerhet inför externa hot.
9. Europaparlamentet efterlyser en påskyndad genomgång av regelverket och ett tidigt sammankallande av de efterföljande regeringskonferenserna, där förhandlingar om kluster 1 för grundläggande principer bör inledas. Parlamentet uppmanar EU att på lämpligt sätt stödja anslutningsrelaterade reformer genom att utveckla robusta och anpassningsbara finansieringsinstrument som är skräddarsydda efter Moldaviens specifika behov i syfte att effektivt ta itu med landets ekonomiska och strukturella utmaningar och säkerställa att landet förblir motståndskraftigt och kapabelt att genomföra de nödvändiga reformerna under hela sin EU-anslutningsprocess. Parlamentet kräver att Moldaviens gradvisa integration i EU och den inre marknaden påskyndas genom att landet tillåts delta i nya initiativ och EU-program som kommer att ge påtagliga socioekonomiska fördelar på specifika områden redan innan landet formellt ansluter sig till EU. Parlamentet upprepar i detta avseende sin uppmaning till EU att vidta snabba och betydande steg mot en permanent liberalisering av sina tullkvoter.
10. Europaparlamentet efterlyser ett mer konsekvent stöd till Republiken Moldavien i dess EU-anslutningsprocess, inbegripet ökat tekniskt bistånd genom att skicka ytterligare EU-rådgivare till de moldaviska myndigheterna, som ett bidrag till att stärka kapacitetsuppbyggnaden.
11. Europaparlamentet efterlyser en ny tillväxtplan för Republiken Moldavien för att på lämpligt sätt finansiera och stödja Moldavien när det gäller att uppnå ekonomisk konvergens med EU. Parlamentet anser att denna plan bör finansiera investeringar i infrastruktur, humankapital och den digitala och den gröna omställningen, till gagn för en hållbar ekonomisk tillväxt. Parlamentet efterlyser en fullständig integrering av Republiken Moldavien i initiativet ”roaming som hemma” senast i slutet av 2025.

12. Europaparlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att inkludera Moldavien i instrumentet för stöd inför anslutningen och att prioritera finansiering för kandidatländer i sitt förslag till nästa fleråriga budgetram (2028–2034) för att säkerställa vägen mot EU-medlemskap.
13. Europaparlamentet välkomnar Republiken Moldaviens betydande framsteg i genomförandet av EU-anslutningsrelaterade reformer och uppmanar de moldaviska myndigheterna att fortsätta de ambitiösa reformerna om demokrati och rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att prioritera och anslå ytterligare resurser till insatser för att stödja rättsstatsreformer och reformer mot korruptionen i Moldavien i syfte att ta itu med sårbarheter – däribland sådana som rör korruption inom säkerhetssektorn, rättsväsendet, den offentliga förvaltningen och medierna – som skulle kunna möjliggöra rysk inblandning och desinformation. Parlamentet uppmanar Moldaviens regering att fortsätta samarbetet med alla berörda parter för en hållbar och omfattande reform av rättsväsendet och korruptionsbekämpningen, i linje med EU:s och Venedigkommissionens rekommendationer.
14. Europaparlamentet understryker vikten av att främja landets reformprocess för att förbättra levnadsstandarden, i synnerhet för utsatta grupper, och för att ge de yngre generationerna goda framtidsutsikter vad gäller liv och arbete i landet, och därigenom öka samhällets motståndskraft mot hybridattacker och minska antalet medborgare som lämnar landet för att söka bättre levnadsvillkor på andra håll i Europa. Parlamentet betonar att det sociala regelverket måste vara bättre representerat i kommissionens bedömningar och rekommendationer.
15. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för ett starkare säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete mellan EU och Moldavien. Parlamentet lovordar Moldavien för att landet blivit det första som undertecknat ett säkerhets- och försvarspartnerskap med EU, och begär att detta partnerskap ska omsättas i praktiken. Parlamentet begär i detta avseende att EU gradvis ska inkludera Moldavien i kommande lagstiftningsinitiativ och program som rör europeisk säkerhet och europeiskt försvar. Parlamentet stöder det fortsatta arbetet inom ramen för den politiska dialogen och säkerhetsdialogen på hög nivå mellan EU och Republiken Moldavien för att stärka samarbetet inom utrikes- och säkerhetspolitiken.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att öka den europeiska fredsfacilitetens finansiering till Moldavien för att ytterligare stärka landets försvarskapacitet.
17. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till EU och dess medlemsstater att fortsätta att stödja de moldaviska myndigheternas ansträngningar för att behålla makroekonomisk stabilitet och stärka landets energitrygghet genom att stödja byggandet av nya elsammanlänkningslinjer med grannländerna. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att ekonomiskt stödja projekt för energieffektivitet och förnybar energi som ett rent och hållbart sätt att minska Moldaviens energibehov och diversifiera landets energiförsörjning samtidigt som man säkerställer överkomliga energipriser, särskilt för de mest utsatta grupperna.
18. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU och dess medlemsstater att ytterligare stärka samarbetet med Moldavien genom riktade åtgärder för att stärka landets motståndskraft mot hybridhot, bland annat genom att förbättra den strategiska

kommunikationen om EU, stödja journalister och det civila samhället i kampen mot desinformation, främja oberoende ryskspråkigt medieinnehåll och förbättra allmänhetens informationskompetens. Parlamentet efterlyser ytterligare resurser och tekniskt kunnande för att bistå den moldaviska regeringens strategiska kommunikation, interna samordning och kapacitetsuppbyggnad mot hybridattacker och desinformation. Parlamentet lovordar det moldaviska civila samhällets insatser för att stödja den moldaviska regeringens kamp mot desinformation och främja demokratiska värden. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att stödja befolkningens mediekunnighet och mediernas oberoende samt stärka Moldaviens kritiska digitala infrastruktur, bland annat genom att byta ut informations- och kommunikationstekniksystem av ryskt ursprung. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att utöka och intensifiera sitt direkta samarbete med medborgare i Moldavien genom att inkludera dem i olika program och projekt i EU:s regi och på bilateral basis, såsom medborgarsamråd, och att främja kontakter mellan människor.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att hjälpa den moldaviska regeringen att sätta press på sociala medieplattformar så att de hanterar desinformation på ett effektivt sätt.
20. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, Republiken Moldaviens president, regering och parlament, Förenta nationerna, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Europarådet och de ryska myndigheterna.